

Slovo k povzbuzení na úterý 14. dubna 2020, na Úterý v oktávu velikonočním...
Biblická čtení: Sk 2,36-41; Ž 33; Jan 20,11-18

Milé sestry, milí bratři,

máme další den radostného Velikonočního oktávu, úterý velikonoční. V prvním čtení od včerejška otevíráme stránky Skutků apoštolů a jejich četba nás, dá-li Bůh, bude provázet po celou dobu velikonoční, až do Letnic. Stojí proto za to si úryvky po celou dobu velikonoční, pokud možno, denně číst, protože se před námi krásně rozevřou dějiny nejprvotnější biblické církve. V evangelijních úryvcích čteme tento týden o jednotlivých zjeveních Zmrtvýchvstalého a poté, od příští neděle dá-li Bůh, se budeme zaposlouchávat do velkých řečí Pána Ježíše podle Janova sepsání

V oktávu jsou to tedy svědectví o podivuhodných setkáních se Zmrtvýchvstalým, a to jak o těch, k nimž došlo v samotný den Kristova zmrtvýchvstání (na ty je ve Velikonočním oktávu důraz a svědectví o nich je jich také v Novém zákoně nejvíce), tak i ve dnech dalších, až do Kristova nanebevstoupení. Na tyto úryvky zaměříme tento týden svou pozornost.

Dnes máme před sebou snad jedno z nekrásnějších a nejvýmluvnějších svědectví, podle Janova evangelia dokonce prvního setkání, k němuž vůbec po Kristově zmrtvýchvstání došlo. Zmrtvýchvstalý se zjevuje se u prázdného hrob Marii z Magdaly. Ta je pro tuto událost už starými církevními otci nazvána *Protoeuangelista*, Prvoevangelistkou, První zvěstovatelkou radostné zvěsti, že Kristus vpravdě z mrtvých vstal.

V historickém smyslu máme tedy před sebou popisné svědectví tohoto setkání. Už i v takovéto četbě má dnešní úryvek řadu pozoruhodných momentů. Zaprvé je to zmrtvýchvstalý Kristus sám, který se musí ukázat, není to sugesce člověka, která by jeho vidění mohla přivolat. To je vidět na tom, že Marie z Magdaly nevidí Zmrtvýchvstalého tak, jak by si ho vidět představovala, buď stejného, jako byl na zemi, anebo ve slávě. Ona ho zprvu vůbec nepoznává, myslí si, že to je zahradník. Je to proto, že jeho tělo, vzkříšené již do světa Božího, není tak snadno rozpoznatelné. Pozná ho až na základě oslovení jménem, podle hlasu. Chce ho radostí zachytit, ale on jí to nedovolí, nesmí se ho ani dotknout.

Celá evangelijní scéna, například s názvem *Noli me tangere* („Nedotýkej se mne, nezadržuj mne“), byla tolikrát vyobrazena, a řada těchto vyobrazení je opravdu velmi známá, že si vše dovedeme celkem plasticky představit. Nejde ale jen o pouhou představivost, ale abychom za vším také dovedli číst, v čem je celá událost obrazem i našeho života, povzbuzením pro nás. Tím se dostáváme ke třem duchovním smyslům dnešního úryvku.

V první řadě je pozoruhodné, že první, komu se Kristus dle Jana zjevuje, je právě Marie z Magdaly. Ač není jasné, zda je totožná s kající hříšnicí v domě Šimona farizeje, v každém případě je to žena, ze které Kristus dříve vyhnal sedm zlých duchů, a proto i o ní platí, že měla i osobní důvod Krista hodně milovat. Pokud navíc by byla hříšnicí, které Kristus její hříchy odpustil, a dokonce onou Marií, sestrou Lazarovou, jak už sv. Řehoř Veliký tyto tři ženy ztotožnil, pak to platí o to více.

V Máří Magdaléně se můžeme v každém případě najít. Můžeme ji chápat jako obraz naší vlastní duše, našeho vlastního srdce. Vždyť každému z nás Kristus mnoho odpustil, klidně i sedm démonů vyhnal, a stále odpouští, kdykoli se k němu kajícím navracíme. Proto všichni máme i dost osobních důvodů k vděčnosti, k vděčné lásce. Jistěže nám neodpouští proto, abychom ho milovali ve smyslu nějakého „něco za něco“, ale abychom, tak jako Máří Magdaléna, „na vlastní duši“ zakusili Kristovu dobrotu a byli k lásce takřka „přemoženi“.

Takto uchvácená duše je schopna po Kristu, po setkání s ním opravdu toužit, je ochotna trpělivě čekat, když se zdá, že Krista „někam odnesli“, je připravena učinit, co jí řekne. Proto je také schopna se Krista dočkat, takovéto duši se také Beránek vzkříšený rád tajemně zjevuje, promlouvá k ní jejím jménem, promlouvá laskavě Božsky, že ho duše pozná. I proto je takováto lidská duše pak schopna také opravdu učinit, co jí Boží syn vnukne. Nezadržovat ho,

příliš se ho nedotýkat, nepřivlastnit si Zjeveného a reálně jít zvěstovat dál, co zažila, a hlavně podle toho žít (i třeba jako kající hříšnice, jak je Máří Magdaléna tak často zobrazována). To vše se pro takovou duši stane radostí, radostnou předchutí, radostným předžíváním samotného nebe.

A tak máme před sebou vlastně všechny čtyři smysly dnešního biblického úryvku, všechny čtyři smysly Písma (*quattuor sensus Scripturae*), jak o nich rádi rozjímali už staří církevní otcové a jak pak tuto nauku rozvinuli středověcí autoři: Historický (doslovný) smysl, to je prosté svědectví toho, co se stalo, co Marie Magdalská zažila, jak se u prázdného hrobu jako první z lidí setkala se Zmrtvýchvstalým. Alegorický (obrazný) smysl spočívá v tom, že celou událost čteme jako jakýsi prototyp naší vlastní duchovní zkušenosti s Kristem, setkání naší duše s ním. Morální (mravní) pak je to, že v čekání i v následné reakci Máří Magdalény máme čist povzbuzení, abychom i my byli ochotni jednat podobně, a anagogický (vzhůru, k nebi vedoucí) smysl je to, že radost ze setkání a následování Krista je vždy už předžíváním radosti nebeské.

Nejde ale až tak o to si dnešní evangelium rozebrat podle „čtyřech smyslů“, ale o to zatoužit se v Maří Magdaléně nalézt, a stát se tak radostným následovníkem, radostnou následovnicí Krista a zvěstovatelem radostné zvěsti druhým. I kdyby třeba jen formou předavatelů a nositelů radosti a útěchy, které od Krista dostaneme a kterých je i druhým lidem v naší dnešní těžké a stále nekončící situaci pandemie tolik potřeba...